

IDEES O PERSONES?

La història del pensament és apassionant, es poden descobrir les diferents maneres d'interpretar la vida, es poden veure com han estat capaces d'aglutinar persones, fins com hi ha qui ha mort per defensar una idea. Els filòsofs quan s'han posat a fer "un servei" a una règim dictadors han creat un esquema de valors que ha justificat la mateixa guerra. La manera de pensar acaba estructurant la manera de viure; per això haurem de revisar constantment els nostres pensaments (en grec *metanoia* ve a dir canvi de mentalitat: conversió) per no caure en el pensament vigent: l'hedonista que valora com a bé suprem el plaer o la satisfacció personal.

És fàcil, potser còmode quedar-nos parlant de conceptes. Les idees poden ser interessants o avorrides; però tractar amb persones és una realitat indefugible.

Jesucrist no és una idea. Ell no presenta una metafísica que ens vulgui demostrar, amb idees, qui és Déu. Quan Déu surt al nostreencontre ho fa a través del seu fill, en persona. Li interessan les persones, doncs som participants de la vida divina.

Estudiarem i escoltarem les idees, però especialment estarem atents a les necessitats de les persones. De manera completa: de cos i d'ànima.

Tot creient, com Església, té per missió elevar la dignitat de la persona humana i això ningú ho pot prendre. El qui més serveix i el qui més estima és el que val més.

Especialment en temps de Quaresma i Pasqua es fa visible, en la celebració dels Sants Misteris, la proximitat de l'amor del Déu. El sofriment i la mort són vençuts perquè "l'amor és més fort que la mort". I per Pasqua ho celebrem.

IDEAS O PERSONAS?

La historia del pensamiento es apasionante. Se pueden descubrir las diferentes maneras de interpretar la vida o se puede ver como las ideas han unido personas o incluso han tenido suficiente fuerza como para morir por ellas. Cuando los filósofos han hecho "un servicio" a los regimenes totalitarios han creado un conjunto de valores que han justificado las guerras. La manera de pensar acaba estructurando la manera de vivir; por ello deberemos revisar constantemente nuestros pensamientos (cambiando la mentalidad, *metanoia* en griego, es decir: conversión) para no caer en el pensamiento vigente: el hedonismo que valora como bien supremo el placer o la satisfacción personal.

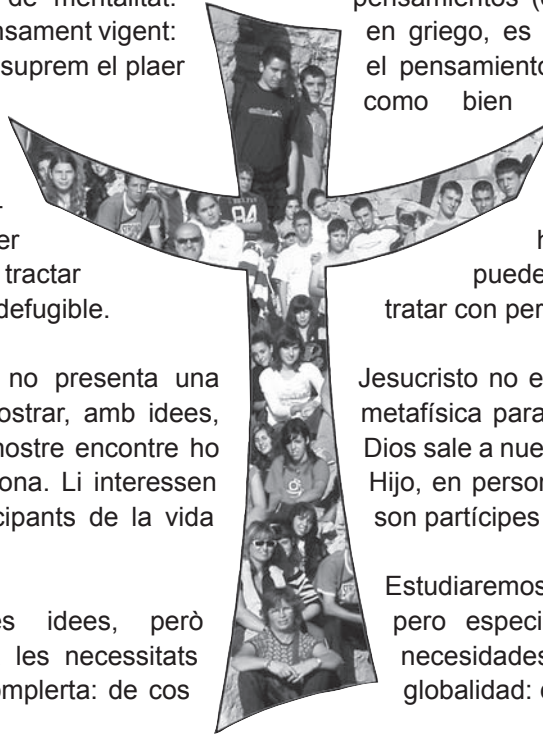
Es fácil, quizás cómodo limitarnos hablar de conceptos. Las ideas pueden ser interesantes o aburridas, pero tratar con personas es una realidad inevitable.

Jesucristo no es una idea. El no nos presenta una metafísica para demostrar quien es Dios. Cuando Dios sale a nuestro encuentro lo hace a través de su Hijo, en persona. Le interesan las personas pues son partícipes de la vida divina.

Estudiaremos y escucharemos las ideas, pero especialmente estaremos atentos a las necesidades de las personas, en toda su globalidad: de cuerpo y alma.

Todo creyente, como Iglesia que es, tiene la misión de elevar la dignidad de la persona humana. Entendiendo que el que más sirve y el que más ama es quien más vale.

Especialmente en tiempo de Cuaresma y Pascua se hace visible, en la celebración de los Santos Misterios, la proximidad del amor de Dios. El sufrimiento y la muerte son vencidos porque el "amor es más fuerte que la muerte". Y en Pascua lo celebramos.

MOVIMENT PARROQUIAL

Batejos

Octubre

Helena Martín Puerto
Claudia Martín Puerto

Gener

Carla Itziar Sánchez García
Jana Bergadà Molné
Arnau Alfocea Cervellón

Casaments

Febrer

Joan Font Grau
M. del Mar Vila Rodríguez

Enterraments

Desembre

Manuel Roca Catalán
Teresita Cerdà Rosselló
Antonio García Gómez

Gener

León Gigante Lozano

Febrer

Francisco Martínez Camacho
Juan Colomina Domínguez
Joan Font Reig
Eduardo Garrido Gómez
Rosa Canadell Mañé
Vicenç Mateu Aymí

La parròquia cada any fa una aportació a la **Campanya per la Fam del Món**, participant en un dels projecte que proposa Mans Unides. Entre la col·lecta a l'Eucaristia, el sopar i altres s'han recollit: **1.845 €ros.** Sempre és oberta la possibilitat de sumar-se a aquest donatiu.

Enguany ho prepararen els de l'Esplai Tots Constantinencs; una aportació de Mireia Martínez i la projecció sobre l'Any Jubilar ompliren la vetllada del Sopar.

Sopant... el pa amb tomàquet...

Pessebre amb material reciclat i la visita del Conseller del Medi Ambient

“La Capella” del Sant Crist, ha estat pintada. Era un del objectius de la Confraria.

Els col·loquis amb ponents de gran interès i molt concorreguts. Una manera d'elevant el nivell cultural del nostre poble

Preneu nota i participeu-hi

Dia 6 de març, dijous a les 8 del vespre

Al Centre Parroquial

PREGÓ DE SETMANA SANTA

Quina esperança es possible?

Mn Jordi Vida

Delegat Diocesà de l'Aportolat Seglar

Dia 8 de març dissabte : de 4 a 6 de la tarda

A Centcelles

**Interpretació dels
mosaics bíblics**

Sr. Andreu Muñoz

La Passió de Sant Fructuós

Mn Joaquim Clavé

Dia 13 de març: a les 8 del vespre

al Centre Parroquial dijous

**Reunió dels Confiars de
la Confraria del Sant Crist
de la Puríssima Sang**

Dia 19 d'abril, a les 8 del vespre

la Confirmació

TOTES LES CREUS

Exposició al Centre Parroquial

Del 14 al 30 de març

Religiositat popular

Amb la voluntat de fer una exposició permanent dels objectes de religiositat popular(*), aquets dies es prega que qui vulgui cedir-ne ho faci al Centre Parroquial.

(*) Rosaris, estampes, imatges, mantellines, missals, creus, capelles, medalles, recordatoris, reclinatoris, tovalloles de combregar....

Horarios de las Celebraciones de Semana Santa
Se pueden recoger en la entrada de la Iglesia

Fidelidad con gozo Fidelitat amb joia.

Juan, Dolors, Anton, Josep, Inés, Ricard, Jéssica, Ignasi, Mònica, y una inmensa multitud trabajan, colaboran en las responsabilidades del hogar, participan cuando otros les necesitan y se esfuerzan en cumplir lo que los demás esperan de ellos.

Decir sí y hacer lo que se dice merece una confianza que anima a creer en aquell que cumple. Todos conocemos personas admirables a las que podemos imitar y que de hecho hacen suyo el lema de la parroquia.

Hemos pedido a dos personas que nos cuenten a qué dedican su tiempo libre, por qué y como se sienten. Aquí tenemos su respuesta:

- *“Déu no m’ha posat a la terra per viure en estat de repòs. Un no està sol, està lligat a tots els altres. I estar lligat als altres vol dir implicar-se en allò que l’altre necessita. El meu temps doncs no és només per a mi (“tempus fugit”). L’acció ha de ser oberta als pròxims, als de la família, els del carrer, o als de la feina. De vegades cal treure temps del temps per establir un contacte personal, doncs no n’hi ha prou en veure’ls, cal acollir-los, créixer amb els altres, comprendre i així poder estimar sincerament. Quan és el resultat d’una convicció i em comprometo a fer un servei el temps lliure està ple de sentit. I si aquest ajudar als altres és viscut amb fe, m’omple del tot, doncs la fe i la vida són una sola peça.*

No penso que la vida sigui per a demà: és per ara, l’instant present i si sóc plenament fidel en cada acció no tinc cap dubte que tinc assegurada una joia per sempre” Ramón.

- *“El meu temps lliure el dedico a ajudar als altres; tant entre el poble com a la parròquia. Em sento bé fent el bé. No entenc els que només es dediquen a ells mateixos.*

Com que sóc cristiana penso que el que Déu m’ha donat ho he de donar als qui també necessiten. De fet donant el millor de mi mateixa en rebo molt més del que dono. Com més dones més tens.

Estic tant contenta de poder ajudar que demano a Déu salut per superar les dificultats i tornar a començar.” Isabel.

LA CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS DE CONSTANTÍ (1848-1935)

Així com els dominics impulsaren a Catalunya les confraries del Sant Nom de Jesús, o els carmelites les de la Soledat, els servites, de l'ordre dels servents de Maria, que seguien la regla de Sant Agustí, es dedicaren a afavorir les congregacions dels Dolors⁽¹⁾.

A Constantí la darrera fou erigida el 28 de maig del 1848. El seu primer corrector fou el rector Esteve Figuera, amb l'ajut del sots-corrector, Joan Nicolau, prevere i beneficiat. D'aquesta associació pietosa de fidels a l'Arxiu parroquial es conserven dos llibres.

El primer correspon al control dels congregants, en el documents anomenats "allistats". El seu format és foli, enquadrant en rústica, compta amb 92 fulls (els cinc darrers són en blanc), presenta un bon estat de conservació i la seva cronologia va des del 1849 fins l'any 1933. Inicialment la relació s'estructura per carrers: hi apareix el cognom del cap de casa, i els membres que hi viuen. En ocasions s'afegeix alguna informació complementària, com si és la muller, vídua, major, menor (per diferenciar els casos d'homonímia de pares i fills); i al costat hi figura una creueta, com a senyal de pagament de la quota anual equivalent a un ral i dos maravedís per persona. En el nucli urbà s'esmenten els vials següents: carrers de l'església vella, del Castell, de la Costa, de la Font, Mitjà, de Cervera, de la Peixateria, Plaça i ravals de Copons, Sant Josep i Sant Pere, Sant Vicenç, les Creus i Sant Cristòfor.

Hi ha homes i dones, i en cap cas no hi consta la professió i el malnom. El primer llistat arriba fins el 1860. A continuació hi ha un buit cronològic i segueix un repertori de confreres del 1911 ordenats alfabèticament; i una llista dels anys 1916-1933, sols amb el nom i dos cognoms. També es registren alguns forasters amb residència al Botarell, el Morell, la Pobla de Mafumet, la Selva del Camp, Tarragona i Barcelona, a més dels qui habiten en els masos. Segueix una altra relació de congregants del 1917, aquesta s'encapçala amb el nom de Congregació dels Dolors i Doctrina Cristiana. Finalitza amb un registre dels confreres difunts (1916-1925), amb els seus noms i cognoms, la data de mort (dia, mes i any) i quan se li cantà l'aniversari. Hem de remarcar que la llengua emprada és la catalana.

Per adonar-nos de la importància que assolí la confraria, hem de dir que l'any 1920 tenia 828 membres.

Generalment el rector de Constantí era el corrector de la Congregació, però podien ser-ho altres preveres (beneficiats). Vegem alguns noms que apareixen en els llibres consultats:

-Salvador Sabater	(1867-1891)
-Francesc Santromà	(1894-1898)
-Francesc Bergadà	(1898-1905)
-Joan Vinyes	(1906)
-Joan Felip	(1907-1913)
-Lluís Sans	(1914-1915)
-Ramon Bergadà	(1916-1923)
-Senen Aguadé	(1924-1935)

El segon llibre perpetuat fins a nosaltres és d'administració econòmica, és a dir, els comptes. Comença el 1849 i acaba el 1936. També es de tamany foli, enquadrant en rústica, té 42 fulls escrits i 68 en blanc i porta per títol "*Libro de cuentas de la Congregación de los Dolores de la Santísima Virgen María ...*"

Internament s'estructura seguint un ordre cronològic en ingressos (càrrec o carga) i despeses (data o descàrrec). De bon principi la llengua emprada és el català i a partir del 1893 es canvia a la castellana. En el capítol de les entrades hi ha dos blocs de finançament regular,

un el formen les quotes dels confreres i l'altra els diners aconseguits per les captes. El primer any de funcionament (1849) no es parla encara dels "anuals" (o quotes) només hi ha partides procedents d'almoines dels seus membres (22 duros i 10 rals) i de la capta dels dissabtes (16 duros i 8 rals); la primera referència és del 1862, suposem que en aquell moment és quan pren un caràcter obligatori i abans era voluntari i sense marcar una quantitat fixa.

El 1868 trobem que la persona que realitzava la capta cada setmana era una dona "captadora" la qual rebia per la seva feina 48 rals. El 1885 aquests ingressos s'anomenaven captiri; més endavant, el 1903, la recaptadora percebia un 25 % del que recollia: el cobrament d'aquest percentatge era un estímul per aconseguir una millor captació. El 1850 s'anota que les almoines s'aconseguien tant a dins de l'església com per la vila (el 1877 es passava la bacina tots els dissabtes porta per porta).

L'any 1888 la proporció d'annualitats i captes era bastant equilibrada si bé la balança es decantava per les darreres, del primer concepte es compten 470 rals (48 %) i del segon 510 (52%); el 1924 es diu que les anualitats es cobren pels mesos d'octubre i novembre, per la coincidència amb la collita de l'avellana. Les entrades sempre són en metàl·lic, no hi figuren donatius en espècie. El 1917 les quotes suposen 132 ptes (53,8 %) i les col·lectes 113 ptes (46,2 %), és a dir el pes de les darreres havia disminuït.

L'apartat de sortides presenta una major varietat. Els primers anys els esforços es dirigeixen a la compra de material: el 1849 s'adquireix un pendó (10 duros i 8 rals), una bacina i la Verge petita que la identificava com la dels Dolors (9 duros i 10 rals), necessària per a les recaptacions, una corona i vestits per a la imatge, a més de tres vestes (amb un cost de 3 duros i 16 rals). El 1851 es costegen un joc de sacres, canelobres i una caixa. El 1856 s'arregla i es daura l'altar de la capella dels Dolors per 650 duros (no consta l'artista), altres pagaments es fan al fuster, serraller, ferrer i mestre de cases (paleta). El 1876 es compra una catifa per a l'altar, el 1882 un mantell de satí negre per a la Verge. El 1927 es recomposa la corona mariana.

Aquests casos són despeses extraordinàries, les ordinàries, les que es van repetint any rera any, són les habituals a d'altres confraries de la vila. Els costos més elevats eren els de la il·luminació de l'altar, sigui amb cera o oli (el 1871 per a la llàntia en gasten 4 quartans), i més endavant per electricitat (el 1927 en pagaren 11 pessetes). Menys despesa suposaven la neteja i planxat de les estovalles de l'altar, així com dels sobrepallissos i ruquets, el 1885 es crespava una tovallola.

Seguien els derivats de les festes: el 1849 s'ha de fer front al sou del predicador que feia el sermó del tercer diumenge de setembre, per les prèdiques del septenari el mateix any es lliuren 8 duros. Altres anys s'ha d'abonar el viatge i la manutenció del mateix, el 1927 la seva estada a Constantí fou de tres dies. Per a una major solemnitat el campaner feia dringar les campanes, i l'organista interpretava peces musicals (i evidentment ambdós cobraven, el sou del segon el 1870 va ser de 20 rals). Pel Dijous Sant el qui portava la Mare de Déu també rebia una remuneració.

També cada any els administradors havien de pagar al fuster per la feina de treure i tornar a col·locar la imatge de la Mare de Déu a l'altar major. En l'aspecte espiritual unes altres sortides eren a causa dels viàtics dels confreres i les misses d'aniversari (a celebrar a l'any de la mort).

En les visites pastorals que periòdicament realitzava l'Arquebisbe de Tarragona es repassen els comptes i s'hi dona la conformitat.

Josep M. T. Grau i Pujol

(1) A la resta de Catalunya hi ha diverses monografies sobre la mateixa, vegeu les de Marc Sureda *La Congregació dels Dolors en el Besalú del segle XVIII*. Besalú 1999; Fernando Gracia, *Historia de la real y venerable Congregación de Nuestra Señora de los Dolores de Lleida*. Lleida 1999; i Lluís Sarret, *La Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Tàrraga*. Tàrraga 1935.